

การบริหารจัดการของบริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซีซเท็ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

MANAGEMENT OF WE AND WE CONSTRUCTION ENGINEERING SYSTEM CO., LTD. BASED ON THE PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY.

วัชรระ บุตรแก้ว¹, จักรปรุพห์ วิชาอัศรวิทย์² และ สมเกตุ อุทธโยธา³

watchara Butkaew¹, Chakaarun Wichaakharawit² and Somket Uthayotha³

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300^{1,2,3}

Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Phueak Road, Chang Phueak Sub-district, Muang District, Chiang Mai, 50300^{1,2,3}

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซีซเท็ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย คือ กลุ่มลูกค้าและพนักงานประจำ จำนวน 40 คน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่มเพื่อถอดข้อมูลบริบทการจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซีซเท็ม จำกัด เพื่อสรุปเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

สภาพปัจจุบันปัญหาพบว่า ขาดแคลนบุคลากร ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างฟุ่มเฟือย การจ้างงานไม่ต่อเนื่อง ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น ขาดเงินทุนในการดำเนินกิจการและเกิดภาวะหนี้สิน

แนวทางการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง คือ การมีบุคลากรที่มีฝีมือ มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และมีทักษะอย่างมืออาชีพ และการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง การบริหารเงินทุนอย่างรอบคอบ การบริหารความเสี่ยง การใช้งบประมาณอย่างประหยัดคุ้มค่าอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้ การจัดการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและคุ้มค่ามีการตรวจสอบ มีการบำรุงดูแล อย่างสม่ำเสมอ สร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบ และการสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ

คำสำคัญ: ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

² อาจารย์ ดร. ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

³ รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์

ABSTRACT

The objectives of this research were to explore current situations and management problems and to examine a management guideline for the company based on the Philosophy of Sufficiency Economy. A purposive sampling method was utilized to select the sample group, which consisted of 40 persons. The data was collected from documentary research, interviewing the operators and conducting focus group discussions with the employees. The data was re-examined by the target group and analyzed for its content validity. The analysis results were presented descriptively and summarized as follows:

The investigation of the current management problems revealed that, there was a shortage of competent personnel. There was an increased overhead costs. Supplies and equipment were utilized wastefully. There was also irregular employment. These problems led the company to lack of funds and be in debt.

The administration guideline for the company was as following: 1) having skillful and competent personnel; developing them to become experienced and professional, and providing them an equal opportunity for capability development, 2) careful investment budget management, risk management, economical and worthy budget expenditure based on transparency, fairness and accountability, and honesty in financial management, accounting and purchasing, 3) economical utilization of resources, regular maintenance of tools and equipment, and raising awareness on collective maintenance responsibility. Raising awareness for everyone to take responsibility, and 4) creating business partner.

KEYWORD: The Philosophy of Sufficiency Economy

บทนำ

เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ มีผลต่อการดำรงอยู่ขององค์กรธุรกิจ นักวิชาการและนักธุรกิจจากหลาย ๆ ส่วนของโลก ต่างพยายามที่จะแสวงหาแนวทางในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ธุรกิจส่วนใหญ่ในประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากการดำเนินธุรกิจแบบที่ส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ถือหุ้นของบริษัทในระยะสั้นเท่านั้น ซึ่งเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจจำนวนมากทยอยล้มละลายไปหลังจากวิกฤติเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเชียในปี พ.ศ. 2540 ในปี พ.ศ. 2542 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานบทความเรื่อง “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อการนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามองค์ความรู้เกี่ยวกับการนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในภาคธุรกิจในช่วงเวลานั้นยังมีน้อยมาก ไม่เหมือนกับภาคเกษตรกรรมที่ทฤษฎีใหม่ได้รับการยอมรับและนำไปปฏิบัติได้อย่างแพร่หลาย คำถามหลักที่เกิดขึ้นในใจคนคือ จะนำเอาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานธุรกิจเพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จอย่างยั่งยืนที่เป็นรูปธรรมได้อย่างไร

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้พระราชทานนั้นประชาชนทุกสาขาอาชีพรวมถึงนักธุรกิจสามารถที่จะนำเอาปรัชญานี้มาใช้ในการดำรงตน ดำรงชีวิต เพื่อตอบรับต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ได้เป็นอย่างดี เพื่อให้มีชีวิตและ

สังคมรอบข้างที่มีความสมดุลและยั่งยืนนั่นเอง เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาหรือแนวปฏิบัติหรือแนวทางการดำเนินชีวิต และวิถีปฏิบัติที่สามารถอุ้มชูตัวเองได้ให้มีความพอเพียงกับตัวเอง (Self Sufficiency) ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแก่พลชนิกรชาวไทยมาโดยตลอด ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจ ในปี พ.ศ. 2540 (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2541) เพื่อให้ประชาชนคนไทยก้าวทันต่อโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ถ้าใช้ความพอเพียงเป็นหลักคิด และหลักปฏิบัติก็จะสามารถอยู่ได้อย่างรู้เท่าทัน การเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถปรับตัวและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงได้ ซึ่งแนวคิดนี้ทรงพระราชทานแก่นิสิตในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2517 (อภิชัย พันธเสน และคนอื่น ๆ, 2549) และเมื่อภายหลังได้เน้นย้ำแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อให้สังคมไทยสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ของสังคม และต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินำแนวคิดนี้ไปเผยแพร่ เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนทั่วไป ซึ่งในเวลาต่อมาได้มีผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ นักบริหารในสาขาต่าง ๆ นำคำนี้ไปใช้ในหลาย ๆ คำอย่างหลากหลาย เช่น เศรษฐกิจพอเพียง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548) ระบบเศรษฐกิจ

ที่พึ่งตนเองได้และเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง (สุเมธ ตันติเวชกุล, 2550) เศรษฐศาสตร์พอเพียง (อภิชัย พันธเสน และคนอื่น ๆ, 2549) เศรษฐกิจพื้นฐาน เศรษฐกิจสมดุล เศรษฐกิจบูรณาการ เศรษฐกิจศีลธรรม เศรษฐกิจทางสายกลาง และเศรษฐกิจแบบมีขั้วมาปฏิรูป (ประเวศ วะสี, 2544) ในการวิจัยครั้งนี้ใช้คำว่า “เศรษฐกิจพอเพียง” แทนคำเหล่านั้น

ธุรกิจวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs (Small and Medium Enterprises) ก็เป็นอีกธุรกิจที่ต้องเจอกับภาวะวิกฤตที่กล่าวมาแล้วข้างต้น วิกฤตเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 ส่งผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อธุรกิจ โดยเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทั้งภาคการผลิต ภาคการค้า ภาคการบริการ และภาคธุรกิจเกษตรกรรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ตระหนักถึงบทบาทสำคัญ ของ SMEs ต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ได้เสนอโครงการจัดตั้งสถาบันพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อรัฐบาล เพื่อเป็นเครื่องมือฟื้นฟูเศรษฐกิจของชาติ โดยมุ่งเป้าหมายระยะสั้น คือ การช่วยกอบกู้และเสริมศักยภาพ SMEs ซึ่งเป็นฐานหรือรากหญ้าของระบบเศรษฐกิจไทย กับมีเป้าหมายระยะยาว คือ การสร้างผู้ประกอบการ SMEs รายใหม่ที่เข้มแข็งและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของวิสาหกิจที่ประกอบการอยู่แล้ว เพื่อให้เศรษฐกิจฟื้นตัวอย่างยั่งยืน

บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด เป็นบริษัทหนึ่งที่ทำธุรกิจ SMEs เกี่ยวกับกิจการรับเหมาก่อสร้าง อาคาร อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย สถานที่ทำการ ถนน สะพาน เขื่อน อุโมงค์และ

งานก่อสร้างอย่างอื่นทุกชนิด จากรายงานผลการดำเนินงานประจำปี พ.ศ. 2558 ของบริษัทวี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด พบว่าบริษัทเจอปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า การบริหารบุคคล ประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากร การบริหารเงินค่าใช้จ่ายประจำในการดำเนินกิจการเพิ่มมากขึ้น การบริหารวัสดุอุปกรณ์พบว่ามีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างฟุ่มเฟือย ไม่ประหยัดและการบริหารการจัดการทั่วไปมีปัญหาเกี่ยวกับการจ้างงานไม่ต่อเนื่อง ซึ่งบริษัทต้องแบกรับภาระเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายประจำในการดำเนินกิจการเพิ่มมากขึ้น จากวิกฤติเศรษฐกิจทำให้บริษัทขาดเงินทุนในการดำเนินกิจการและเกิดภาวะหนี้สินตามมา (บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด, 2558)

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการบริหารจัดการของบริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด และศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อได้แนวทางการบริหารจัดการของบริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด ให้มีการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนเพื่อนำไปสู่การเผยแพร่ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด

2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีรายละเอียดดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 40 คน ได้แก่ ผู้ประกอบการ จำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจร่วมกันเป็นประจำและสม่ำเสมอ และกลุ่มพนักงาน จำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มพนักงานที่ร่วมงานกับบริษัทมากกว่า 1 ปี

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวม

ข้อมูล

1. แบบบันทึกข้อมูลจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. แบบสัมภาษณ์ การบริหารจัดการของบริษัทใช้สัมภาษณ์กลุ่มผู้ประกอบการจำนวน 10 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจร่วมกันเป็นประจำและสม่ำเสมอ

3. แบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) จากกลุ่มพนักงานจำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มพนักงานที่ร่วมงานกับบริษัทมากกว่า 1 ปี

4. ร่างแนวทางการบริหารจัดการของบริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัด โดยใช้ร่างแนวทางการบริหารจัดการให้กลุ่มเป้าหมายเดิมทั้งสองกลุ่มตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การศึกษาวิเคราะห์เอกสาร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำแนกเป็นกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้อง เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เอกสารเกี่ยวกับแผนงานโครงการและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ผ่านมาตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง

2. ดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย คือผู้ประกอบการ จำนวน 10 คนโดยเลือกแบบเจาะจงจากผู้ประกอบการที่ทำธุรกิจร่วมกันเป็นประจำและสม่ำเสมอ

3. ดำเนินการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) กับกลุ่มพนักงานจำนวน 30 คน โดยเลือกแบบเจาะจงจากกลุ่มพนักงานที่ร่วมงานกับบริษัทมากกว่า 1 ปี

4. นำผลการดำเนินงานวิจัยทั้งหมดวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปเป็นกรอบรูปแบบการบริหารจัดการของบริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซเท็ม จำกัดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

5. ดำเนินการตรวจสอบซ้ำกับกลุ่มเป้าหมายเดิมโดยตรวจสอบความถูกต้องตามหลักทฤษฎีการบริหารและความสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและเขียนบรรยายเชิงพรรณนา สรุปรูปเป็นรูปแบบการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซแท้ม จำกัดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามรายละเอียดดังนี้

1. นำข้อมูลจาก เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ วารสารงานวิจัย และการเผยแพร่ในรูปแบบเอกสารต่าง ๆ โดยมีรายละเอียดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาวิเคราะห์ข้อมูลรวมแล้วสรุปเป็นแนวทางการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซแท้ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางที่คาดหวัง

2. วิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันปัญหาการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซแท้ม จากการสัมภาษณ์เพื่อนำมาวางแผนหาแนวทางการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซแท้ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. ดำเนินการสนทนากลุ่มย่อย (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซแท้ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเป็นแนวทางที่เป็นไปได้

4. นำผลการดำเนินงานวิจัยทั้งหมดวิเคราะห์ สังเคราะห์เนื้อหาแล้วสรุปเป็น

รูปแบบการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซแท้ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการพรรณนาเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันปัญหาการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซแท้ม จำกัด เป็นบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของบริษัทเกี่ยวกับงานรับเหมาก่อสร้างอาคาร อาคารพาณิชย์ อาคารที่พักอาศัย สถานที่ทำการ ถนน สะพาน เขื่อน อุโมงค์ และงานก่อสร้างอย่างอื่นทุกชนิด รวมทั้งรับงานโยธาทุกประเภท จากรายงานผลการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่าบริษัทประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารงานจัดการด้านต่าง ๆ ดังนี้ 1) การบริหารงานบุคคล ประสบปัญหาการขาดแคลนบุคลากร 2) การบริหารการเงินพบว่าค่าใช้จ่ายประจำในการดำเนินกิจการเพิ่มมากขึ้น 3) การบริหารวัสดุอุปกรณ์พบว่ามีการใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างฟุ่มเฟือย ไม่ประหยัด 4) การบริหารการจัดการทั่วไปมีปัญหาเกี่ยวกับการจ้างงานไม่ต่อเนื่อง ซึ่งบริษัทต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายประจำในการดำเนินกิจการเพิ่มมากขึ้น ทำให้บริษัทขาดเงินทุนในการดำเนินกิจการและเกิดภาวะหนี้สินตามมา

2. แนวทางการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิซแท้ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีรายละเอียด ดังนี้ 1) การบริหารคน

(Man) ประกอบด้วย การมีบุคลากรที่มีฝีมือ มีความรู้ความสามารถ การพัฒนาคนให้มี ประสิทธิภาพและมีทักษะอย่างมืออาชีพ มีความเสมอภาคในการได้รับการพัฒนา ตามศักยภาพ 2) การบริหารเงิน (Money) ประกอบด้วย การบริหารจัดการเงินทุนด้วย ความระมัดระวัง การบริหารความเสี่ยง การใช้งบประมาณอย่างประหยัดคุ้มค่าโดยอยู่บน พื้นฐานของความโปร่งใสและยุติธรรม สามารถ ตรวจสอบได้ ตลอดจนมีความซื่อสัตย์ในการ บริหารการเงิน บัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง 3) การบริหารวัสดุอุปกรณ์ (Material) การจัดการใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดและ คุ้มค่า มีการตรวจสอบสภาพวัสดุอุปกรณ์ ทุกกระยะ ตลอดจนมีการบำรุง ดูแล วัสดุ อุปกรณ์อยู่เสมอ และสร้างจิตสำนึกให้ ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลรักษา 4) การจัดการ (Management) ประกอบด้วย การให้ความสำคัญต่อผลกระทบทางสังคมโดย รวมและองค์การ การใช้พลังงานอย่างเหมาะสม และการรักษาสภาพแวดล้อม ความรับผิดชอบต่อสังคมของนักธุรกิจ ความสุขจากการดำเนิน ธุรกิจ การสร้างเครือข่ายร่วมกัน การเอื้ออาทร ในสังคมธุรกิจ การสร้างพันธมิตรทางธุรกิจ ใน การบริหารจัดการธุรกิจควรตั้งอยู่บนพื้นฐาน ของความพอเพียงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอ เพียงประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ คือความเหมาะสมของการ ดำเนินกิจการตามอัตภาพและสภาพแวดล้อม ทำเป็นขั้นตอนเพื่อให้การดำเนินงานมีความ ก้าวหน้า ความมีเหตุผล คือ การพิจารณา ดำเนินงานด้วยความถี่ถ้วนรอบคอบ คำนึงถึง

เหตุและปัจจัยแวดล้อมทั้งหมด เพื่อให้การ ดำเนินงานเป็นไปอย่างถูกต้อง เกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์และความสุข สำหรับการมีระบบ ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี คือการไม่สร้างภาระหนี้ มากจนเกินทุน เสี่ยงใช้เทคโนโลยีที่สามารถ บริหารจัดการได้เอง การจัดฝึกอบรมให้ พนักงานสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้เรียนรู้ สิ่งใหม่ ๆ นอกจากนี้ควรดำเนินธุรกิจที่ตั้งอยู่ บนเงื่อนไขสำคัญ 2 เงื่อนไขคือ ความรู้และ คุณธรรมมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ คือต้องมี ความรู้ทั้งในด้านการตลาด การเงิน การจัดการ การผลิตและการบริการ ควรยึดถือคุณธรรม มาเป็นแนวทางปฏิบัติ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร ความตั้งใจในการ ดำเนินธุรกิจ มีความหนักแน่นอดทน ไม่ท้อถอย และความรอบคอบระมัดระวัง

การอภิปรายผล

สภาพปัจจุบันปัญหาการบริหาร จัดการพบว่าบริษัทประสบปัญหาดังนี้ 1) การ บริหารงานบุคคล ประสพปัญหาการขาดแคลน บุคลากร 2) การบริหารการเงินพบว่าค่าใช้จ่าย ประจำในการดำเนินกิจการเพิ่มมากขึ้น 3) การบริหารวัสดุอุปกรณ์พบว่ามี การใช้ วัสดุอุปกรณ์อย่างฟุ่มเฟือย ไม่ประหยัด 4) การบริหารการจัดการทั่วไปมีปัญหาเกี่ยวกับการจ้างงานไม่ต่อเนื่อง ซึ่งบริษัทต้องแบกรับ ภาระค่าใช้จ่ายประจำในการดำเนินกิจการเพิ่ม มากขึ้น ทำให้บริษัทขาดเงินทุนในการดำเนิน กิจการและเกิดภาวะหนี้สินตามมา สอดคล้อง กับงานวิจัยของ สุขสรรค์ กันตะบุตร (2550) ศึกษาเรื่อง การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงในภาคธุรกิจ ซึ่งการศึกษาในครั้งนี้ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการตรวจสอบกิจกรรมทางธุรกิจขององค์กรธุรกิจไทยหลายแห่ง คือ ธุรกิจขนาดกลางและย่อม 296 แห่ง จากอุตสาหกรรมหลัก 6 กลุ่ม คือ ชุมพรคาบาน่า รีสอร์ท บ้านอนุรักษ์กระต่ายสา โรงพยาบาลเทพธารินทร์ บริษัทแพรรต้า จิวเวลลี่ จำกัด (มหาชน) บริษัทไทรเพอร์ซิเดนท์ฟูดส์ จำกัด (มหาชน) บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) โดยที่ทั้งหมดได้ผ่านวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540 มาได้อย่างประสบผลสำเร็จ ซึ่งเป็นการแสดงถึงความสามารถที่จะรักษาสสมดุลระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ขององค์กร และสามารถยืนหยัดท่ามกลางความยากลำบากทางเศรษฐกิจและสังคมได้เป็นอย่างดีจากการศึกษาพบว่า องค์กรธุรกิจไทยเหล่านี้มีแนวทางในการดำเนินกิจกรรมที่คล้ายคลึงกันซึ่งสวนทางกับแนวทางในการดำเนินธุรกิจกระแสหลัก แนวทางเหล่านี้ยังสอดคล้องกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง กล่าวคือ

- 1) มองการณ์ไกลในการบริหารจัดการธุรกิจ ไม่มุ่งหวังเพียงแต่การสร้างกำไรสูงสุดในระยะสั้น
- 2) ตระหนักในคุณค่าของพนักงานอย่างจริงจัง และไม่มีการปลดพนักงานในช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2540
- 3) มีความรับผิดชอบต่อผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของธุรกิจที่หลากหลาย รวมถึงสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยแสดงให้เห็นประจักษ์ทางกิจกรรมทางธุรกิจที่ดำเนินอยู่ และ
- 4) พัฒนานวัตกรรมในผลิตภัณฑ์และกระบวนการในการดำเนินงาน

ส่วนแนวทางในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินธุรกิจด้านการบริหารคน การบริหารเงิน การบริหารวัสดุอุปกรณ์ และการจัดการผลการวิจัย สอดคล้องกับงานวิจัยของของ สุขเมธ ตันติเวชกุล (2549) เสนอว่า เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับสังคมทุกระดับ โดยเฉพาะระดับนักธุรกิจ สามารถนำเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ ดังนี้ 1) สามารถกู้เงินมาลงทุนได้ เพื่อให้มีรายได้และต้องสามารถใช้หนี้ได้ 2) ต้องมีคุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริต มีความเพียรอดทน และรับผิดชอบต่อสังคม โดยพัฒนาประสิทธิภาพ การผลิต และ 3) รักษาความสมดุลในการแบ่งปันผลประโยชน์ของธุรกิจในระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ พนักงาน บริษัท ผู้บริโภค และสังคมโดยรวม และ สอดคล้องกับ สุขสรรค์ กันตะบุตร (2550) เสนอแนวปฏิบัติ สำหรับองค์กรแห่งความพอเพียง ดังนี้ 1) การมองไกล ได้แก่ การคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว การตัดสินใจเชิงนโยบาย 2) ให้คุณค่าแก่บุคลากรอย่างจริงจัง ได้แก่ พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง ให้โอกาสแสดงฝีมือ 3) จริงใจและปรารถนาดีต่อผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ เน้นตลาดเพื่อสังคม มองทุกภาคส่วนประกอบกัน และ 4) ลดความเสี่ยงด้านการมีสินค้าหลากหลาย (บริการหลากหลายรัฐ) ได้แก่ การลงทุนที่หลากหลาย การตลาดที่ผลิตภัณฑ์มีความหลากหลาย รวมทั้งกฎหมาย อินทวาท (2551) ที่ได้ศึกษาการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม พบว่า ความพอเพียงตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องประกอบด้วย

คุณลักษณะ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ หมายถึง ความเหมาะสมของการดำเนินกิจการ ทั้งในแง่ของขนาดของธุรกิจที่ไม่เล็กเกินไป หรือไม่ใหญ่จนเกินไป แต่เป็นไปตามอัตราภาพ และสภาพแวดล้อม รู้จักทำเป็นขั้นตอนเพื่อให้ การดำเนินงานมีความก้าวหน้า ความมีเหตุผล คือ การพิจารณาที่จะดำเนินงาน ด้วยความ ถี่ถ้วนรอบคอบ คำนึงถึงเหตุและปัจจัยแวดล้อม ทั้งหมด เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่าง ถูกต้อง เกิดประสิทธิผล เกิดประโยชน์และ ความสุข ความมีเหตุผลในหน่วยการผลิต หรือภายในตัวกิจการเอง กับความมีเหตุผล ระหว่างตัวกิจการกับหน่วยอื่น ๆ ในสังคม เช่น การให้ความสำคัญกับตัวชีวิตด้านพนักงาน ที่เป็นทรัพยากรสำคัญขององค์กร สำหรับการ มีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี หมายถึง การจัดองค์ประกอบของการดำเนินงานให้ มีสภาพพร้อมรองรับต่อผลกระทบจากการ เปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในได้เป็น อย่างดี เช่น การที่นักธุรกิจไม่สร้างภาระหนี้มาก จนเกินทุน ควรเลือกใช้เทคโนโลยีที่สามารถ บริหารจัดการได้เอง เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเทคโนโลยี ก็สามารถดำเนินการแก้ไขได้ หรือการที่ธุรกิจ มีโครงการถ่ายทอดทักษะและความรู้เกี่ยวกับ งานที่ทำด้วยการจัดฝึกอบรมให้พนักงาน อยู่อย่างสม่ำเสมอ และเปิดโอกาสให้เรียนรู้ สิ่งใหม่ ๆ สำหรับการสร้างภูมิคุ้มกันที่ภายนอก ได้แก่ การส่งเสริมและสนับสนุนลูกค้าเพื่อให้ สามารถจัดส่งวัตถุดิบและปัจจัยในการผลิต หรือการบริการที่มีคุณภาพ การที่กิจการ เอาใจใส่ดูแลชุมชน สิ่งแวดล้อม หรือลูกค้าของ ตนเอง นอกจากนี้ยังพบว่า การดำเนินธุรกิจ

ตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้นำ องค์ประกอบ 2 เงื่อนไขที่สำคัญ คือ ความรู้ และคุณธรรมมาใช้ในการดำเนินธุรกิจ โดย ผู้ประกอบการจะต้องมีความรู้ที่สามารถคิด พิจารณาอย่างถูกต้องด้วยเหตุผล ทำให้เห็น และเข้าใจทุกสิ่งทุกอย่างได้อย่างกระจ่างชัด ทั้งในด้านการตลาด การเงิน การจัดการการ ผลิตและการบริการ อย่างไรก็ตาม การที่จะ นำเอาความรู้มาใช้ให้เป็นประโยชน์แท้จริงได้ จำต้องมีคุณธรรมมาเป็นแนวทางปฏิบัติ เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน ความเพียร ความตั้งใจในการดำเนินธุรกิจ มีความหนักแน่น อดทน ไม่ท้อถอย และความรอบคอบระมัดระวัง ซึ่งผู้ประกอบการจะสามารถเชื่อมโยงโดยนำ ความรู้มาคู่คุณธรรม เพื่อให้เกิดความสมดุลใน ทุกมิติ คือ มิติด้านทุนมนุษย์ มิติด้านทุนสังคม มิติด้านทุนสิ่งแวดล้อม และมิติด้านกายภาพ มีการพัฒนาจากหลักของการพึ่งตนเองให้ เข้มแข็ง แล้วจึงพัฒนาขึ้นเป็นการแลกเปลี่ยน การรวมกลุ่มช่วยเหลือกัน จนนำไปสู่การ สังเคราะห์เกื้อกูล ร่วมมือกัน เพื่อดำเนิน กิจการใดกิจการหนึ่งให้บรรลุเป้าหมาย รวมทั้ง สามารถประสานกับชุมชน สังคมอื่นได้อย่างดี นอกจากนี้ผลสรุปงานวิจัยยังสอดคล้องกับ งานวิจัยของ จักรปรุฬห์ วิชาวัครวิทย์ (2555) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ

1. งานบริหารงบประมาณ มีการจัดทำ และเสนอของบประมาณตามความเหมาะสม และความต้องการที่แท้จริง โดยคำนึงถึงความ เหมาะสมและความจำเป็น โดยมีการวิเคราะห์

ทิศทางและยุทธศาสตร์ของหน่วยงาน และมีการจัดทำรายละเอียดโครงสร้างแผนงาน โครงการและกิจกรรมที่ชัดเจน โดยอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนมีความซื่อสัตย์ในการบริหารการเงิน บัญชี และการจัดซื้อจัดจ้าง

2. งานบริหารบุคคล มีการวางแผนอัตรากำลังตามความต้องการและความจำเป็น โดยมีการวิเคราะห์ภารกิจและประเมินสภาพความต้องการกำลังคนกับภารกิจขององค์กร และมีการส่งเสริมให้บุคลากรมีการพัฒนาตนเองตามความต้องการและความจำเป็น ตลอดจนมีความยุติธรรมในการขอเลื่อนขั้นและเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้ง มีความเสมอภาคในการได้รับการพัฒนาตามศักยภาพ

3. งานบริหารทั่วไป มีการใช้อาคารสถานที่อย่างประหยัด คัดค้านค่า ตลอดจนมีการบำรุง ดูแล และพัฒนาอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมขององค์กร และสร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดูแลรักษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การวิจัยครั้งนี้ได้นำผลการวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการของ บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง ซิสเต็ม จำกัด ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. บริษัท Interlink Power & Energy Company Limited ห้วยขวาง กรุงเทพฯ ได้เชิญผู้วิจัยไปนำเสนอผลการวิจัยให้พนักงานได้นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์

ใช้กับงานและการบริหารจัดการบริษัท

3. บริษัท 2456 เจริญการช่าง ดอนเมือง กรุงเทพฯ ได้นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับการบริหารจัดการบริษัท

4. ผู้วิจัยได้นำผลการวิจัยนำเสนอต่อที่ประชุมผู้บริหารที่เป็นกลุ่มเป้าหมายจำนวน 10 บริษัทเพื่อหาแนวทางบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้กับการบริหารธุรกิจควรคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ด้านบุคลากร ตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงจะให้ความสำคัญการทำงานร่วมกันของชุมชนหรือใช้แรงงานในท้องถิ่นเพื่อให้เกิดปัญหาที่คนเหล่านี้จะต้องย้ายถิ่นฐานเข้ามาในเมือง ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกมาก

2. ด้านงบประมาณ ในการบริหารวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จำเป็นจะต้องใช้เงินทุนอย่างระมัดระวัง โดยทั่วไปแล้ววิสาหกิจ ขนาดกลางและขนาดย่อมมักจะประสบปัญหาขาดแคลนทุนในการประกอบกิจการจำเป็นจะต้องใช้แหล่งเงินทุน ของตนเองเป็นสำคัญ

3. ด้านวัสดุอุปกรณ์ จะพบว่าวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะเน้นใช้เครื่องจักรเครื่องมือต่าง ๆ ที่เน้นจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ไม่เน้นกำไรแต่เน้นทุนทางปัญญา เป็นสำคัญ

4. ด้านการจัดการ ควบคุมการหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการบริหาร
จัดการในทุก ๆ ด้านเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่าง
ยั่งยืนและมั่นคงตลอดไป

เอกสารอ้างอิง

- กัญญาณน อินทวง. (2551). *การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- จักรปรุฬห์ วิชาอัครวิทย์. (2555). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, สาขาผู้นำทางการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่).
- บริษัท วี แอนด์ วี คอนสตรัคชั่น เอ็นจิเนียริง จำกัด. (2558). *รายงานผลการดำเนินงานประจำปี 2558*. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.
- ประเวช วะสี. (2544). *การพัฒนาพลังสร้างสรรค์ขององค์กร*. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน.
- สมศรี จินะวงษ์. (2544). *การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้กิจกรรมทางเศรษฐกิจและการกระจายรายได้ในชุมชนที่ใช้แนวทางการพัฒนาแบบเศรษฐกิจพอเพียง*. (วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย).
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554)*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองการพิมพ์.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2541). *การดำเนินชีวิตในระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ*. กรุงเทพฯ: มติชน.
- สุเมธ ตันติเวชกุล. (2550). *เศรษฐกิจพอเพียง*. *ราชภัฏกรุงเทพ*, 14(23), 1-11.
- สุשרค์ กันตะบุตร. (2550). *การประยุกต์ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในภาคธุรกิจ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานวิจัยแห่งชาติ.
- อภิชัย พันธเสน, สรวิชัย เปรมชื่น และ พิเชษฐ์ เกียรติเดชปัญญา. (2546). *การประยุกต์พระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงกับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- อภิชัย พันธเสน, ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์, ลูติพร ศิริพันธ์, พันธเสน และสุวัจจรา เปี่ยมญาติ. (2549). *การสังเคราะห์องค์ความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.